

Correctievoorschrift VSBO PKL

2026

tijdvak 1
woensdag 06 mei
07.30 - 10.00 uur

Nederlands

Inzenden scores

De scores van alle kandidaten moeten in het online AWP-programma ingevuld worden.
De scores moeten uiterlijk maandag 1 juni 2026 om 12.00 uur ingevuld zijn.

Het correctievoorschrift bestaat uit:

- 1 Regels voor de beoordeling
- 2 Algemene regels
- 3 Vakspecifieke regels
- 4 Beoordelingsmodel

1 Regels voor de beoordeling

Het werk van de kandidaten wordt beoordeeld met inachtneming van de artikelen 30, 31 en 32 van het Landsbesluit eindexamens vwo-havo-vsbo d.d. 23-06-2008, PB 2008 no 54.

Voor de beoordeling zijn de volgende passages van bovenvermelde artikelen van het Landsbesluit van belang:

- 1 De directeur doet het gemaakte werk met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen en het proces-verbaal van het examen toekomen aan de examinerator. Deze kijkt het werk na en zendt het met zijn beoordeling aan de directeur. De examinerator past de beoordelingsnormen en de regels voor het toekennen van scorepunten toe die zijn gegeven door het ETE (Examenbureau).
- 2 De directeur doet de van de examinerator ontvangen stukken met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen, het proces-verbaal en de regels voor het bepalen van de score onverwijld aan de gecommiteerde toekomen.
- 3 De gecommiteerde beoordeelt het werk zo spoedig mogelijk en past de beoordelingsnormen en de regels voor het bepalen van de score toe die zijn gegeven door het ETE (Examenbureau).
- 4 De examinerator en de gecommiteerde stellen in onderling overleg het aantal scorepunten voor het centraal examen vast.
- 5 Komen zij daarbij niet tot overeenstemming, dan wordt het aantal scorepunten bepaald op het rekenkundig gemiddelde van het door ieder van hen voorgestelde aantal scorepunten, zo nodig naar boven afgerond.

2 Algemene regels

Voor de beoordeling van het examenwerk zijn de volgende bepalingen van toepassing:

- 1 De examinerator vermeldt op een lijst de namen en/of nummers van de kandidaten, het aan iedere kandidaat voor iedere vraag toegekende aantal scorepunten en het totaal aantal scorepunten van iedere kandidaat.
- 2 Voor het antwoord op een vraag worden door de examinerator en door de gecommiteerde scorepunten toegekend, in overeenstemming met het beoordelingsmodel. Scorepunten zijn de getallen 0, 1, 2, ..., n, waarbij n het maximaal te behalen aantal scorepunten voor een vraag is. Andere scorepunten die geen gehele getallen zijn, of een score minder dan 0 zijn niet geoorloofd.
- 3 Scorepunten worden toegekend met inachtneming van de volgende regels:
 - 3.1 indien een vraag volledig juist is beantwoord, wordt het maximaal te behalen aantal scorepunten toegekend;
 - 3.2 indien een vraag gedeeltelijk juist is beantwoord, wordt een deel van de te behalen scorepunten toegekend, in overeenstemming met het beoordelingsmodel;

- 3.3 indien een antwoord op een open vraag niet in het beoordelingsmodel voorkomt en dit antwoord op grond van aantoonbare, vakinhoudelijke argumenten als juist of gedeeltelijk juist aangemerkt kan worden, moeten scorepunten worden toegekend naar analogie of in de geest van het beoordelingsmodel;
 - 3.4 indien slechts een voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd wordt, wordt uitsluitend het eerstgegeven antwoord beoordeeld;
 - 3.5 indien meer dan een voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd worden, worden uitsluitend de eerstgegeven antwoorden beoordeeld, tot maximaal het gevraagde aantal;
 - 3.6 indien in een antwoord een gevraagde verklaring of uitleg of afleiding of berekening ontbreekt dan wel foutief is, worden 0 scorepunten toegekend tenzij in het beoordelingsmodel anders is aangegeven;
 - 3.7 indien in het beoordelingsmodel verschillende mogelijkheden zijn opgenomen, gescheiden door het teken /, gelden deze mogelijkheden als verschillende formuleringen van hetzelfde antwoord of onderdeel van dat antwoord;
 - 3.8 indien in het beoordelingsmodel een gedeelte van het antwoord tussen haakjes staat, behoeft dit gedeelte niet in het antwoord van de kandidaat voor te komen.
- 4 Het juiste antwoord op een meerkeuzevraag is de hoofdletter die behoort bij de juiste keuzemogelijkheid. Voor een juist antwoord op een meerkeuzevraag wordt het in het beoordelingsmodel vermelde aantal punten toegekend. Voor elk ander antwoord worden geen scorepunten toegekend. Indien meer dan een antwoord gegeven is, worden eveneens geen scorepunten toegekend.
 - 5 Een fout mag in de uitwerking van een vraag maar een keer worden aangerekend, tenzij daardoor de vraag aanzienlijk vereenvoudigd wordt en/of tenzij in het beoordelingsmodel anders is vermeld.
 - 6 Een zelfde fout in de beantwoording van verschillende vragen moet steeds opnieuw worden aangerekend, tenzij in het beoordelingsmodel anders is vermeld.
 - 7 Indien de examinerator of de gecommitteerde meent dat in een examen of in het beoordelingsmodel bij dit examen een fout of onvolkomenheid zit, beoordeelt hij het werk van de kandidaten alsof examen en beoordelingsmodel juist zijn. Hij dient de fout of onvolkomenheid wel mede te delen aan het ETE. Het is niet toegestaan zelfstandig af te wijken van het beoordelingsmodel. Met een eventuele fout wordt bij de definitieve normering van het examen door het ETE rekening gehouden.
 - 8 Scorepunten worden toegekend op grond van het door de kandidaat gegeven antwoord op iedere vraag. Er worden geen scorepunten vooraf gegeven.
 - 9 Het cijfer voor het centraal examen wordt als volgt verkregen.
Eerste en tweede corrector stellen de score voor iedere kandidaat vast. Deze score wordt meegedeeld aan de directeur.
De directeur stelt het cijfer voor het centraal examen vast op basis van de regels voor omzetting van score naar cijfer. Dit cijfer kan afgelezen worden uit omzettingstabellen die beschikbaar worden gesteld na bepaling van de definitieve cesuur door het ETE.

3 Vakspecifieke regels

Voor dit centraal schriftelijk examen Nederlands PKL eerste tijdvak 2026 kunnen maximaal 54 scorepunten worden behaald. Het examen bestaat uit 6 teksten en 31 vragen.

4 Beoordelingsmodel

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Aan het juiste antwoord op een meerkeuzevraag wordt 1 scorepunt toegekend.
Alle open vragen moeten in het Nederlands beantwoord zijn.

Tekst 1 Curaçaose modeontwerper Botter

1 maximumscore 3

Alinea 1 ...	juist	onjuist
geeft een persoonlijke mening van de schrijver over het onderwerp van het artikel.		X
noemt de aanleiding voor het schrijven van het artikel.	X	
noemt het onderwerp van het artikel.	X	
geeft feiten van de tekst aan.	X	

Indien 4 kruisjes juist	3
Indien 3 juist	2
Indien 2 juist	1
Indien minder dan 2 juist	0

2 maximumscore 2

zowel ... als / voorwaarde / en / bovendien

Indien 4 antwoorden juist	2
Indien 2 of 3 juist	1
Indien minder dan 2 juist	0

3 maximumscore 3

doel	wel	geen
adviseren		X
amuseren		X
waarschuwen		X
tot handelen aanzetten	X	

Indien 4 kruisjes juist	3
Indien 3 juist	2
Indien 2 juist	1
Indien minder dan 2 juist	0

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

4 **maximumscore 2**

functie	wel	niet
De lezer helpen de informatie beter te begrijpen.	X	
Inhoudelijk iets nieuws toevoegen aan de tekst.		X
De aandacht van de lezer trekken.	X	

Indien 3 kruisjes juist 2
Indien 2 juist 1
Indien minder dan 2 juist 0

5 **C**

Tekst 2 Oude Maya-stad ontdekt in Mexicaanse jungle

6 **maximumscore 3**

bewering	juist	onjuist
Alinea 1 bevat de aanleiding voor het schrijven van deze tekst.	X	
In de Mexicaanse jungle is een onbeschadigde Maya-stad ontdekt.		X
Een ecologisch reservaat in de jungle ontstond tijdens de ontdekking van de Maya-stad.		X
Tussen 250 en 900 na Christus waren de Maya's de baas over de hedendaagse landen Mexico, Honduras en Guatemala.	X	
De Spanjaarden veroverden het leefgebied van de Maya's.	X	

Indien 5 kruisjes juist 3
Indien 3 of 4 juist 2
Indien 2 juist 1
Indien minder dan 2 juist 0

7 **maximumscore 1**

Imposante

8 **B**

9 **maximumscore 1**

Ze deden aan landbouw, hadden een volledig ontwikkeld schrift, bedreven rituele ceremonies en waren ontwikkeld in kunst, architectuur, astronomie en wiskunde.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

10 maximumscore 1

De stad werd ontdekt met behulp van laserscanning vanuit de lucht.

11 maximumscore 1

Ze maken dat op uit het aardewerk dat ze opgegraven hebben.

12 maximumscore 1

Beperkt

13 maximumscore 1

2023 (zie website / bron van de tekst)

Tekst 3 Vissoep, recept

14 maximumscore 4

instructie	juist	onjuist
Gebruik slechts red snapper of dradu.		X
Haal graten uit de vis en snij de moten in stukken.	X	
Verwarm de olijfolie eerst in een soeppan.	X	
Smoor ui, knoflook en tomaten tegelijkertijd gaar.		X
Breng bouillon aan de kook met aardappelen en vismotten.	X	
Voeg limoensap als laatste toe.	X	
Laat promentè in de soep meekoken.		X
Er zit zout in de visbouillon, maar men kan zout naar smaak toevoegen.	X	
Serveer met broodjes etc.	X	

Indien 9 kruisjes juist 4

Indien 7 of 8 juist 3

Indien 5 of 6 juist 2

Indien 3 of 4 juist 1

Indien minder dan 3 juist 0

Tekst 4 Sollicitatiebrief van Paul Berger

15 maximumscore 7

bewering	wel	niet
Hij beheerst de Nederlandse en de Engelse taal.		X
Hij doet in zijn vrije tijd aan sport.	X	
Hij kan enorm genieten van autorijden.	X	
Hij gelooft dat hij een goede koerier kan worden.	X	
Hij heeft de opleiding tot koerier gevolgd.		X
Hij heeft een rijbewijs.		X
Hij heeft een vsbo-diploma.		X
Hij is beschikbaar na zijn eindexamen.		X
Hij kan onder spanning werken.	X	
Hij reageert op een advertentie in de krant.		X
Hij volgt een dieet.		X
Hij wil graag klanten helpen.	X	

<i>Indien 12 kruisjes juist</i>	7
<i>Indien 10 of 11 juist</i>	6
<i>Indien 8 of 9 juist</i>	5
<i>Indien 6 of 7 juist</i>	4
<i>Indien 4 of 5 juist</i>	3
<i>Indien 2 of 3 juist</i>	2
<i>Indien minder dan 2 juist</i>	0

Tekst 5 Spider-Man acteur neemt een jaar pauze

16 maximumscore 1

gebroken

17 A

18 D

19 A

20 A

21 A

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

22 maximumscore 1

de (27-jarige) Hollywoodster
(Spider-Man) acteur

NB: Beide benamingen moeten correct zijn voor 1 punt.

23 B

24 B

25 maximumscore 2

functie	wel	niet
De illustratie moet de aandacht van de lezer trekken.	X	
De illustratie voegt een nieuw element toe aan de tekst.		X
De illustratie is nodig om de informatie in de tekst te kunnen begrijpen.		X

Indien 3 kruisjes juist 2
Indien 2 juist 1
Indien minder dan 2 juist 0

Tekst 6 Witte of zwarte kleding op hete dagen?

26 maximumscore 1

Bij alinea 2

27 C

28 maximumscore 3

functie	wel	niet
aandacht van de lezer trekken	X	
bepaalde informatie in de tekst verduidelijken		X
een nieuw element aan de tekst toevoegen		X
informatie in de tekst te kunnen begrijpen		X

Indien 4 kruisjes juist 3
Indien 3 juist 2
Indien 2 juist 1
Indien minder dan 2 juist 0

29 C

30 D

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

31 maximumscore 4

bewering	juist	onjuist
Aan dit onderzoek namen 80 personen deel.		X
De sensoren op de armen van de deelnemers maten de temperatuur van de huid.	X	
Donkere kleding zorgt ervoor dat wij het warmer krijgen.		X
In de woestijn zijn er mensen die met donkere kleren rond-lopen.	X	
Tijdens de Vierdaagse van het jaar daarvoor was de temperatuur hoger.	X	

<i>Indien 5 kruisjes juist</i>	<i>4</i>
<i>Indien 4 juist</i>	<i>3</i>
<i>Indien 3 juist</i>	<i>2</i>
<i>Indien 2 juist</i>	<i>1</i>
<i>Indien minder dan 2 juist</i>	<i>0</i>